

9. Postać uogólnionego laplasjanu

Niech P będzie UL, a μ jego miarą Levy'ego.

1. Jeśli $\varphi \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d, [0, 1])$ jest równa 1 w otoczeniu zera, to φP jest też UL.
2. Przyjmijmy następujące oznaczenia dla wielomianów Taylora:

$$f_1(x) = f(0) + \sum_{k=1}^d D_k f(0) x_k,$$

oraz

$$f_2(x) = f_1(x) + \frac{1}{2} \sum_{jk} D_j D_k f(0) x_j x_k.$$

3. Mówimy, że funkcjonal P na $C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ ma nośnik zwarty, jeśli istnieje zbiór zwarty $S \subset \mathbf{R}^d$, taki że $\langle P, f \rangle = 0$ dla f o nośniku rozłącznym z S .
4. Niech P ma nośnik zwarty. Funkcjonał

$$\langle P_1, f \rangle = \int (f(x) - f_1(x)) \mu(dx) \quad f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d),$$

jest UL.

Dowód. Jeśli $f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ przyjmuje maksymalną wartość w zerze, to pochodne f znikają w tym punkcie, więc

$$\langle P_1, f \rangle = \int (f(x) - f(0)) \mu(dx) \leq 0.$$

□

5. **Postać uogólnionego laplasjanu:** Niech P będzie UL o nośniku zwartym. Wtedy $P = P_0 + P_1$, gdzie

$$\langle P_0, f \rangle = c_0 f(0) + \sum_{k=1}^d c_k D_k f(0) + \sum_{j,k=1}^d c_{jk} D_j D_k f(0),$$

przy czym $c_0 \leq 0$, $c_k \in \mathbf{R}$, a macierz (c_{jk}) jest nieujemnie określona.

Dowód. Niech $\varphi \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ będzie równa 1 na otoczeniu nośnika P . Wtedy

$$\begin{aligned} \langle P, f \rangle &= \langle P, \varphi f \rangle = \langle P, \varphi f_2 \rangle + \langle P, \varphi(f - f_2) \rangle \\ &= \langle P, \varphi f_2 \rangle + \int \varphi(f - f_2) d\mu \\ &= \langle P, \varphi f_2 \rangle + \langle P_1, f \rangle + \int \varphi(f_1 - f_2) d\mu \end{aligned}$$

i wobec tego

$$\begin{aligned} \langle P_0, f \rangle &= \langle P, \varphi f_2 \rangle + \int \varphi(f_1 - f_2) d\mu \\ &= \langle P, \varphi \rangle f(0) + \sum_k \langle P, x_k \varphi \rangle D_k f(0) \\ &\quad + \frac{1}{2} \sum_{|\alpha| \leq 2} D^\alpha f(0) \langle P, x^\alpha \varphi \rangle - \frac{1}{2} \sum_{|\alpha|=2} D^\alpha f(0) \int x^\alpha \varphi(x) \mu(dx). \end{aligned}$$

Widzimy więc, że P_0 ma żadaną postać, jeśli

$$c_0 = \langle P, \varphi \rangle, \quad c_k = \langle P, x_k \varphi \rangle, \quad 2c_{jk} = \langle P, x_j x_k \varphi \rangle - \int x_j x_k \varphi d\mu.$$

Pozostaje sprawdzić, że macierz (c_{jk}) jest nieujemnie określona. W tym celu zauważmy, że forma dwuliniowa

$$F(x, y) = \sum_{jk} c_{jk} x_j y_k,$$

jest symetryczna, więc po ortogonalnej zmianie bazy przyjmuje postać diagonalną z nowymi współczynnikami

$$2c_{kk} = \langle P, x_k^2 \varphi \rangle - \int x_k^2 \varphi d\mu,$$

które są nieujemne. □

6. Dystrybucja: Wzorem

$$\langle P, f \rangle = \langle P, \varphi f \rangle + \langle \mu, (1 - \varphi)f \rangle$$

możemy rozszerzyć funkcjonal P na przestrzeń funkcji ograniczonych i gładkich. Zauważmy, że wtedy

$$|\langle P, f \rangle| \leq C \left(\max_{|\alpha| \leq 2} \sup_{|x| \leq 1} |D^\alpha f(x)| + \sup_{x \in \mathbf{R}^d} |f(x)| \right).$$

Zatem P przedłuża się jeszcze na przestrzeń ograniczonych funkcji klasy C^2 i zachowuje przy tym własność UL:

$$\langle P, f \rangle \leq 0, \quad f \in C_b^2(\mathbf{R}^d), \quad f \leq f(0).$$

W szczególności, można patrzeć na P jako na ciągły funkcjonal na przestrzeni Schwartza $\mathcal{S}(\mathbf{R}^d)$, czyli *dystrybucję temperowaną*.